

ЦРАС Вх № 289 / 12.05.2014г.

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мария К. Гигова, доктор

Относно: Представеният за официална защита дисертационен труд от **Любомир Спасенов Борисов**, докторант самостоятелна форма на обучение към катедра „Теория на физическото възпитание“ при НСА „В. Левски“, на тема **„Влияние на задължителната подготовка по физическо възпитание и спорт върху двигателния потенциал на ученици от 11 до 14 годишна възраст“** за присъждане на ОНС „доктор“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)“, област на висше образование 1. „Педагогически науки“, професионално направление 1.3 „Педагогика на обучението по физическо възпитание“, научен ръководител проф. Елена Николова, доктор

Дисертационният труд разглежда влиянието на задължителната подготовка по физическо възпитание и спорт в процеса на растеж и развитие на учениците от V до VIII клас. Актуалността на избраната тематика е несъмнена, имайки предвид, че само при системни занимания с физически упражнения, овладяване на спортно-технически умения и развиване на двигателните качества във този век на информационен бум е възможно да се преодолеят негативните му страни - обездвижване, затлъстяване, ранна хипертония и др. и да се постигне хармонично развитие. В този смисъл темата е изключително интересна, с практическа насоченост и няма съмнение в нейната дисертабилност.

Разработката е в обем 193 стандартни страници. Резултатите са представени в 49 таблици, онагледена е с 31 фигури. Ползваната литература включва 232 заглавия, от тях 50 на латиница и 182 на кирилица, по-голямата част от последните 10 години. Дисертацията следва класическата структура на такъв род научни трудове: увод в обем 2 стр.; постановка на проблема 73 стр., разделена в 3 раздела, вкл. работна хипотеза; втора глава 9 стр., включваща цел и задачи 1 стр., организация и методика 8 стр.; трета глава, резултати и анализ 87 стр., изводи и препоръки 3 стр..

Работата предлага многомерни научни задачи, отговаря на редица въпроси за физическото развитие и дееспособността, морфологичния и функционален статус на учениците и решава актуални проблеми за оценката на физическата дееспособност и спортно-техническите умения чрез разработване на нормативи. Успехът в разработката на темата в голяма степен се дължи на добрата научна подготовка на дисертанта. Следва да се отбележи демонстрираната от Борисов компетентност в областта на педагогика на обучението по физическо възпитание,

възрастовите анатомични и физиологични особености, спортно-педагогическото тестиране, съществуващите нормативни документи, статистически методи за анализ интерпретация на получените резултати. Работата е добре онагледена таблично и графично.

В глава първа, постановка на проблема, Борисов не се задоволява с обикновен преглед на литературните източници, а съумява системно да обвърже мястото на физическото възпитание и спорта като задължителна учебна дисциплина в образователната система, възрастовите особености и развитието на двигателните качества и моториката, особеностите на обучението по физическо възпитание и спорт в последните 15 години, учебните планове и европейски тенденции. При това анализът носи в себе си редица творчески аспекти, проведен е с научно обоснована критичност от позицията на изграден специалист. Систематизирани са проблемите, които не са достатъчно проучени и ще се търси отговор в дисертационния труд. Изведената работна хипотеза произтича от направения обзор.

В глава втора „Цел, задачи, организация и методика на изследването:

Целта е ясно и точно формулирана. Задачите в правилна логическа последователност очертават пътя на научното изследване за достигане на поставената цел.

Изследвани са лонгитудинално за период от 4 години 33 момчета и 31 момичета от 3 столични училища: 8, 128 и 92 СОУ.

Трансверзалното изследване (еднократно) включва 138 момчета и 141 момичета от София, 406 момчета и 430 момичета от Кюстендил, 130 момчета и 125 момичета от Стара Загора. Разгледани и подробно описани са изследваните показатели за физическо развитие – антропометрия и състав на телесната маса, определянето на соматотипа, тест за изследване на физическа дееспособност (адаптиран Харвардски степ тест, 31 момчета и 31 момичета от София).

Анкетно проучване е проведено с 144 учители относно учебните програми и оценяването.

Този огромен контингент, около 1500 изследвани лица трябваше да бъде представен по прегледно, като таблица, а не успоредно с описанието на методиката.

Описани са подробно използваните тестове и математико-статистически методи.

Главата “Резултати и анализ” е несъмнено с най-голяма тежест. Подробно са анализирани получените резултати за физическо развитие и дееспособност при изследваните ученици от 11 до 14 годишна възраст.

Разработена е нормативна база за оценка на физическата дееспособност и апробирана такава за оценка на техническата подготовка на ученици от V до VIII клас.

На базата на проучването на учебните програми за задължителна подготовка по физическо възпитание е представен модел на основните и допълнителни ядра на учебното съдържание в прогимназиалния етап на основната образователна степен.

Работната хипотеза е научно доказана. Отлично впечатление оставя приложения с вещина цялостен системно-структурен подход за анализ и интерпретация на получените данни.

Изводите и препоръките са конкретни и логично следват от получените резултати и направения анализ.

Имам някои забележки, които са от техническо естество: 1. Липсата на прегледност при описване на контингента; 2. Не са представени приложенията, към които има отправки в текста; 3. Извод 8 не е довършен, не става ясно какво показват корелационните зависимости, този извод липсва в автореферата.

Според мен теоретичните и научно-приложни приноси на дисертационния труд са следните:

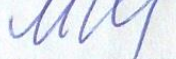
1. Събраната огромна база данни за физическото развитие и физическата дееспособност на учениците от 11 до 14 годишна възраст.
2. Разработената нормативна база за оценка на физическата дееспособност на ученици от V до VIII клас.
3. Апробиран е модел за оценка на спортно-техническите умения по основните и допълнителни ядра на учебното съдържание в прогимназиалния етап на основната образователна степен.

По темата са представени 3 публикации в рецензирани издания.

Авторефератът отговаря на изискванията и отразява най-важното от дисертационния труд.

В **заключение** трябва да отбележа, че на нашето внимание е предложен един завършен научен труд, отговарящ на всички изисквания за докторска дисертация. Изяснени са физическо развитие и дееспособност при изследваните ученици от 11 до 14 годишна възраст. Разработена е нормативна база за оценка на физическата дееспособност и техническата подготовка на ученици от V до VIII клас и модел на основните и допълнителни ядра на учебното съдържание в прогимназиалния етап на основната образователна степен. Докторанта се е изявил като знаещ и можещ специалист и научен работник. Въз основа на всичко гореизложено давам положителна оценка на дисертацията на **Любомир Спасенов Борисов**, докторант самостоятелна форма на обучение към катедра „Теория на физическото възпитание“ при НСА „В. Левски“, на тема „Влияние на задължителната подготовка по физическо възпитание и

спорт върху двигателния потенциал на ученици от 11 до 14 годишна възраст” и предлагам да му бъде присъдена образователната и научна степен “доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)“, област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3 „Педагогика на обучението по физическо възпитание“.

Подпис:
(доц. д-р Мария К. Гикова, доктор)